

Dúl-fúl, és elnémul? - helyzetjelentés az EU iparjogvédelmi jogalkotásáról

dr. Jókúti András
főosztályvezető-helyettes
Jogi és Nemzetközi Főosztály
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Szeged, 2012. május 11.

Párhuzamos történetek

- **UPP/UPC projekt**
- „Observatory rendelet” (OHIM hatáskör-bővülése)
- Az ACTA aláírása és ratifikációja
- CTM rendelet / védjegyirányelv felülvizsgálata (+C-149/11 Leno Merken edh. ügy)
- IPRED felülvizsgálata (on-line környezet, közvetítők, kártérítés-gazdagodás, adatvédelem)
- Új rendeletjavaslat a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzőinek oltalmáról (+ új végrehajtási rendelet tervezete a szeszes italok GI-oltalma kapcsán)
- [Design-irányelv módosítása]

A magyar elnökség „szabadalmi gyümölcsei”

- **Határozat** a megerősített együttműködésre való felhatalmazásról (25 tagállam, elfogadva: 2011. március 10-én)
 - Ügyek az EU Bírósága előtt: IT vs Tanács (C-295/11), ES vs Tanács (C-274/11)
- **Rendelettervezet** a megerősített együttműködés végrehajtásáról az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén (rendes jogalkotási eljárás) + **rendelettervezet** ugyanerről, a fordítási követelményekre vonatkozóan (egyhangúság, EP konzultáció) COM javaslatok: 2012. ápr. 15.
 - A tervezeteket Mertens+1 körben tárgyalták
 - 2011. május 30. Versenyképességi Tanács, június 27. rendkívüli tanácsülés (*general approach* mindkét rendeletről)
- Az Európai Bíróság 1/09. ügyben hozott **véleménye** (2011. március 8.)
- COM „*non-paper*” a bíráskodási megállapodás jövőjéről
- Új **megállapodás-tervezet** az Egységes Szabadalmi Bíróságról (+Statútum) 2011. június 14.

A lengyel elnökség szabadalmi erőfeszítései

- A UPC megállapodás intenzív szövegezése
 - *Friends of the Presidency* ülések
 - 2011. október 12-14. „*technical drafting session*” Varsóban
- Trilógus a rendeletjavaslatokról
 - EP konzultációk az első olvasatos elfogadás érdekében
 - Hatálybalépés és átmenet kérdései
- 2011. december 6. Versenyképességi Tanács
 - a UPC megállapodás szövegének farigcsálása
 - „*last minute*” kompromisszumos javaslatok, finanszírozás
 - nyilatkozattervezet (Prep. Committee)
 - a székhely-viták kiéleződése – és kudarc (elmaradt parafálás)
 - Elsőfok központi divíziója: UK, FR, DE, IT, (NL, HU)...
 - Fellebbviteli Bíróság és Hivatal: LU
 - Mediációs és Választottbíráskodási Központ: PT, SI, IE...
 - A bírák képzési központja: HU

A lengyel elnökség szabadalmi erőfeszítései (a 2011. decemberi „csomag”)

- **Fenntartási díjak** (minden tagállamnak minimum a jelenlegi szint, az alacsony bevételeknek emelkedés)
- „host” tagállamok biztosítják az **infrastruktúrát** és (az átmeneti időszakban) az adminisztratív személyzetet, max. 4 helyi divízió/MS
- Átmeneti időszak: **tagállami befizetések** (hatályos EP-k és szabadalmi perek száma alapján számítva); ha 7 év után sem önfenntartó: a fenntartási díjak felosztási kulcsával azonos arányú befizetések
- **Bírósági díjak:** vegyes rendszer, közepes díjmérték + kiegészítő díj a pertárgy értékének figyelembevételével + kkv (és egyéb) kedvezmények
- **Eljárási nyelv** megváltoztatása a helyi divíziók előtt
- **Központi divízió** „kiegészítő” illetékessége (EU-n kívüli alperes, több divízió területén bekövetkezett bitorlás, folyamatban lévő megsemmisítési eljárás)
- 7(+7) éves **átmeneti időszak**, **opt-out** kiterjesztése, felülvizsgálati klauzula átalakítása (3/4 + vétó), 13 MS **ratifikációs küszöb**

A dán elnökség szabadalmi terve

- 2012. január Európai Tanács: politikai megállapodás a szabadalmi csomagról 2012 júniusáig
- Kompromisszum-keresés a székhely-kérdésben (Párizs, angol elnökkel, müncheni „kirendeltséggel”?)
- A többi elem PL PRES javaslatain nyugodna
- EP szavazás a rendeletekről júniusban?
- 2012. június: UPC Diplomáciai Értekezlet - vagy legalább parafálás?
- UPC *Rules of Procedure* tervezetének bemutatása?

Egységes hatályú európai szabadalom

- Megadásig az ESZE jelenlegi szabályai alkalmazandók
- A 25 résztvevő tagállamra nézve ugyanolyan igénypont-sorral megadott európai szabadalmak esetében 1 hónapon belül kérhető az ESZH-nál „az egységes hatály bejegyzése”
- Egységes hatály: egységes átruházás, korlátozás, megsemmisítés, jogérvényesítés
- Az egységes hatály *post-grant* adminisztrációs feladatait a tagállamok bízzák az ESZH-ra (a *Select Committee* útján szabályozva a részleteket és gyakorolva a felügyeletet)
- Fenntartási díjak: a szabadalmasok az ESZH-nak fizetik, 50% (?) a tagállamoknak jut (szint és kulcs: szempontok a rendeletben, döntés a *Select Committee*-ben)
- Egységes hatály bejegyzése kérhető folyamatban lévő európai bejelentések alapján is
- Hatálybalépés: 2014. január 1. vagy az UPCA hatálybalépése közül a későbbi; egységes hatály csak az UPC joghatósága által a bejegyzés pillanatában „lefedett” tagállamokban

Az egységes hatályú európai szabadalom nyelvi rezsimje

- Benyújtás: bármely nyelven, az EU-nyelven benyújtottak után teljes (de korlátos) kompenzáció az ESZH-nyelvre való fordításhoz
- Az egységes hatály bejegyzése esetén nincs szükség további fordítás benyújtására (igénypontok: EN+FR+DE, leírás: EN vagy FR vagy DE)
- Jogvita esetén a szabadalmas köteles a teljes fordítást elkészíteni (a bíróság pedig figyelembe veszi a felróhatóság megítélésénél, ha az alperes nem férhetett hozzá saját nyelvén a szabadalom szövegéhez)
- Gépi fordítások rendszere (ingyenes, *on-line*, tájékoztatási céllal)
- Átmeneti időszak
 - „a jó minőségű gépi fordítások rendelkezésre állásáig”
 - legfeljebb 12 évig („*sunset clause*”), a 6. évtől kétévente felülvizsgálat („*expert committee*”, COM jelentés, javaslat a Tanácsnak)
 - az egyhónapos határidőn belül benyújtandó EN fordítás (FR és DE nyelvű szabadalmak esetén) vagy bármely EU nyelvre való fordítás (EN nyelvű szabadalmak esetén)

Főbb nyitott kérdések

- A jogi konstrukció kérdései
 - egységes szabadalom ESZE-módosítás nélkül, uniós rendelet = különmegállapodás (ESZE 142. cikk)
 - jogorvoslat az ESZH egyes (*post-grant*) döntéseivel szemben
 - hatálybalépés ESZE-revízió nélkül („*working agreements*”, feladatátruházás)
 - 6-8. cikkek (oltalom tartalma) és a CJEU
- A fenntartási díjak mértéke és felosztási kulcsa
 - *Select Committee vs COM (delegated acts)*
 - a „*fifty-fifty*” eróziója?
 - fenntartási díjak mértéke: tükrözi-e majd a „lefedett piac” mértékét is, azaz a monopólium területi hatályát is?
 - felosztási kulcsa: mi volna a „*tisztességes, méltányos és releváns*”?
 - „*equal share*”, „*innovation capacity*”, súlyozási kérdések

Az európai szabadalmi bíráskodás reformja

- Az EU Bíróságának 2011. március 8-i véleménye (V-1/09): a vegyes megállapodás tervezete nem egyeztethető össze az uniós alapszerződésekkel
 - *magánszemélyek közötti* (európai és „egységes európai”) szabadalmi jogviták elbírálására *kizárólagos joghatósággal* és hatáskörrel rendelkező *nemzetközi bíróság*, amely ilyenformán *uniós jogot alkalmaz*, de nincs alávetve az Európai Bíróságnak (*kötelezettségszegés* esetén), az *előzetes döntéshozatali kérelmek* nem kikényszeríthetőek, és *anyagi felelősséggel* sem tartozik a jogsértésekért
 - az EU intézményei és a nemzeti bíróságok közötti munkamegosztáson és felelősségi renden (a hatáskörök „lényeges karakterén”) alapvetően változtatna, a nemzeti bíróságokat hatáskörtől fosztaná meg
- COM non-paper: orientációs vita a 2011. májusi VKT-n, fennmaradó opciók:
 - bíráskodás az EU Bíróságának szervezetén belül (különös hatáskörű törvényszék az EUMSZ 257. és 262. cikke alapján csak az egységes szabadalomra)
 - nemzeti bíróságok joghatósága a résztvevő tagállamok területének összességére (CTM modell)
 - a (résztvevő?) tagállamok közötti **nemzetközi megállapodás** (harmadik országok és az EU nem vennének részt) alapján létrejövő bíróság a tagállamok „kollektív felelősségével” (a rendszer felépítése ugyanaz maradna, mint a 2009-es modellben)
- Új UPCA tervezet: harmadik modell („*court common to Member States*”) – „garanciákkal” (előzetes döntés, kártérítés, köt.szeg. elj.)

Egységes Szabadalmi Bíróság

- Centralizált rendszer – első fokú decentralizációval
 - Elsőfokú Bíróság
 - Helyi divíziók (0-4)
 - Regionális divíziók (tagállamok megállapodásai alapján)
 - Központi divízió (bizonyos ügýtípusokban kizárólagos illetékesség)
 - Fellebbviteli Bíróság
 - Hivatal
 - Administrative Committee, Budget C. és Advisory C.
- UPC hatásköre: egységes hatályú és „klasszikus” európai szabadalmakkal (és bejelentésekkel), ideértve az SPC-ket is
- Bitorlás (+ „*related defences*”), megsemmisítés (vizontkereset is - *bifurcation*), nemleges megállapítás, ideiglenes intézkedések, előhasználati jog, ideiglenes oltalomból és előzetes licenciából fakadó igények, EPO-döntések felülvizsgálata (az egységes hatály adminisztrációja körében)
- A döntések hatálya az egységes hatály által lefedett tagállamok területére, illetve a hatályosítás által érintett tagállamok területére terjed ki

Köszönöm a figyelmet!

andras.jokuti@hipo.gov.hu